

Sportska drskost na strani znanosti

Piše: RATKO CVETNIĆ

Krajem kolovoza u Zagrebu je u 91. godini preminula *professor emerita* **Sonja Antić Bašić**, veliko ime hrvatskog skijanja, ali prije svega

našeg akademskog života.

Radni vijek provela je na Filozofskom fakultetu, na katedrama za anglistiku i amerikanistiku (kojoj je suosnivač), sudjelujući - sve dok je dugotrajna bolest nije odvojila od intelektualnog miljea - u matici hrvatskog jezikoslovnog, književnog i sveučilišnog života. Skijaši njene generacije, poput Stanka Markulina, Joje Modrića, pa i onih mlađih, bili su jedinstveni u ocjeni da bolje alpinke od nje Hrvatska nije imala sve do pojave Janice Kostelić.

ZVJEZDANI TRENUCI ISPOD RADARA

Činjenica jest da je sportska priča ove „mladostašice“ otišla malo ispod radara, prvenstveno stoga što se našla u generaciji s legendarnom Slovenkom Slavom Zupančič, koja je 50-ih pobjeđivala ne samo na skijaškim natjecanjima, nego i u izboru za najbolju jugoslavensku sportašicu (dakle, ne samo skijašicu). Svoje zvjezdane trenutke Sonja je doživjela 1955. godine. Na Svjetskom studentskom prvenstvu najbolja je od svih jugoslavenskih predstavnika – osvaja treće mjesto, ostavlja iza sebe čak i favoriziranu Švicarku Renéé Colliard, koja će sljedeće godine u Cortini d'Ampezzo postati olimpijskom slalomskom pobjednicom. Bila je tada u životnoj formi, kvalificirala se i na te Igre, ali nažalost do Cortine neće stići - težak lom noge na treningu u Kranjskoj Gori, drugi u sportskoj karijeri, zapečatio je njezine olimpijske i natjecateljske perspektive. Slijedom okolnosti sportski zenit rođene Primorke, stasale u liberalnoj građanskoj obitelji, na neki se način poklopio s obnovom određenih civilnih oblika života u Zagrebu, koji se 50-ih pomalo oporavlja od ideoloških i ratnih trauma. Vidimo to i na

Zagrebački tisak 50-ih godina nije bio osobito široke ruke prema zimskim sportovima i njihovim vedetama, no bilo je i onih (iako rijetkih) kojima je sportski uspjeh bio tek jedna od stepenica na putu prema iznimnom profesionalnom dostignuću

Sonja Antić u karikaturi tada mladog novinara i crtača, kasnije karikaturista svjetskoga glasa, Davora Štambuka

stranicama ondašnjeg tiska, koji inače nije bio osobito široke ruke prema zimskim sportovima i njihovim vedetama.

INTERES MEDIJA ZA SONJIN PRIVATAN ŽIVOT

Naime, više od njezinih skijaških uspjeha štampi je bila zanimljivija veza Sonje Antić s glumačkom zvijezdom u usponu Reljom Bašićem - budućim suprugom - što je bila uistinu rijetka prilika da se na skijaške prvake naide izvan granica sportskih rubrika. Određena nemilost tiska prema njezinom sportskom profilu nije je mimoišla do kraja: i dalje se u nekim memorijalnim tekstovima njezina sportska karijera spominje uz dosta površnosti...

Posvetivši se struci, Sonja

Antić Bašić, svoj je znanstveni profil kompletirala odlascima na prestižna sveučilišta Ivy Leaguea. U prigodnim sjećanjima u Vijencu navodi: „Ti boravci na velikim američkim sveučilištima otvorili su mi nove poglede na književnost, kulturu, znanstveni i nastavni rad.“ I ne samo njoj, dodajemo, nego i hrvatskom teatru što ga je, kao prevoditeljica, Sonja Bašić upoznala s O'Neillom, Pinterom, Simonom, Ayckbournom i drugim engleskim i američkim dramatičarima koji tada vladaju kazališnim daskama s obje strane oceana. I da ne zaboravimo: Sonja Antić Bašić bila je 1967. u časnom društvu potpisnika Deklaracije o nazivu i položaju hrvatskog književnog jezika. **Prava i dokazana sportska drskost jamačno joj je pomogla da u dobi pune zrelosti još jednom bude prva na postolju - 1992. godine, u teško ratno vrijeme, postala je dekanicom Filozofskog fakulteta u Zagrebu, kao prva - i za sad jedina - žena na toj zahtjevnoj dužnosti.**